Ч. 61. Львôвъ, Вторникъ (4) 16 червня 1885. Рôчникъ VI.

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (кромѣ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. арк. кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця. Редакція и Администрація подъ Ч. 44 улиця Галицка. Рукописи звертаются лишь на попереднє застереженє. Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной стрôчки печатной, а въ рубр. „Надôсланє" по 20 кр. а. в. Рекламаціи неопечатаній вôльнôй ôтъ порта. Предплаты и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла", у Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter & Co., Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины" въ Кіевѣ, почтовй урядъ и „Газетне Бюро" В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д Ралли 9.

Предплата на „Дѣло" для Австріи:		для Россіи:	
на цѣлый рôкъ	12 зр.	на цѣлый рôкъ	12 рубл.
на пôвъ року	6 зр.	на пôвъ року	6 рубл.
на чверть року	3 зр.	на чверть року	3 рубл.
съ дод. „Библіотеки":		съ дод. „Библіотеки":	
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цѣлый рôкъ	16 рубл.
на пôвъ року	8 зр.	на пôвъ року	8 рубл.
на чверть року	4 зр.	на чверть року	4 рубл.
на самъ додатокъ:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рôкъ	зр. 5—	на цѣлый рôкъ	5 рубл.
на пôвъ року	зр. 2·50	на пôвъ року	2·50 р.

Для Заграницѣ, окрôмъ Россіи:

на цѣлый рôкъ	15 зр.
на пôвъ року	7·50 зр.
на чверть року	3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки": на цѣлый рôкъ	19 зр.
на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ	6 зр.

Поодиноке число коштує 12 кр. а. в.

Гадки по выборахъ.

I.

Выборы до рады державнои скôнчилися для насъ нещасливо. Всѣ мы се признаемо однодушно — и хотяй кождый зъ насъ мусѣвъ потѣшитися „моральною побѣдою" Руси при послѣдныхъ выборахъ, то все таки тая потѣха не есть въ силѣ заглушити прикрого почутя на видъ фактичного результату выборôвъ, — мусить выдобути зъ груди кождого Русина гôрке пытанье: Доки-жь то такъ буде, що нашй кандидаты будутъ при выборахъ ôтносити „моральну побѣду", а въ радѣ державнôй засѣдати будутъ люде або иншои народности съ дикими поглядами на рускій народъ, на его права и его потребы, або люде рускои народности, але накиненй зъ горы, а не покликанй и не попиранй самымъ народомъ рускимъ ?!

Важке то пытанье — и не такъ то легко дати на него ôтповѣдь рѣшучу. Тутъ треба взяти на увагу всѣ обставины, середъ якихъ мы живемо, и всѣ чинники, якй дѣлаютъ и рѣшаютъ при акціи выборчôй. А пôдставою, якъ не можна лучшою, до розгляду всѣхъ обставинъ и всѣхъ тыхъ чинникôвъ дѣлаючихъ и рѣшаючихъ — мусятъ послужити намъ именно послѣднй выборы до рады державнои. Въ ихъ образѣ мы знаходимо найрôжнороднѣйшй факты и вплывы, и такй, що вже бували, и зовсѣмъ новй, доси небувалй, — а котрй, яко съ успѣхомъ выпробованй, безпечно и на будуще будутъ выступати може ще навѣть съ бôльшимъ натискомъ. Розглянувши и розôбравши всѣ тіи факты и вплывы, можемо доперва добре зъорієнтуватися, съ кимъ мы маемо дѣло; яку противники нашй мають силу, а яку мы имъ противставимо; чому наша сила не дорôвнує силѣ противникôвъ — и наконець, чого намъ потрѣбно, щобы при выборахъ вже разъ не тôлько „моральна", але и „физична" побѣда була по нашôй сторонѣ. Такъ отже перейдемо по порядку всѣ тіи чинники, якй при нынѣшныхъ обставинахъ дѣлали у насъ при выборахъ и рѣшили звѣстнымъ намъ результатомъ.

Попередъ всего погляньмо, яку ролю ôтограло при послѣдныхъ выборахъ на Галицкôй Руси центральне правительство.

Правительство гр. Таффого за весь часъ свого истнованя стремѣло до того, щобы вытворити собѣ якъ найсильнѣйшу пôдпору въ клюбахъ правицѣ, котру складаютъ головно Поляки, Чехи и клюбъ Гогенварта. Ôтъ часу до часу попирали єи клюбы Корониніого и Линбахера. Але въ послѣдныхъ хвиляхъ минувшои каденціи правительство для дуже важныхъ проектôвъ своихъ, мѣжь иншимъ для закона о належностяхъ, для закона о регуляціи рѣкъ галицкихъ, не знаходило помочи у тыхъ клюбôвъ, котрй не належали до складу правицѣ а тôлько ôтъ часу до часу попирали спôльно съ нею правительство. Такъ отже для важныхъ своихъ проектôвъ правительство не могло здобути собѣ потрѣбнои абсолютнои бôльшости. Тожь ще передъ закрытьемъ рады державнои правительство поставило собѣ задачу, о скôлько змоги скрѣпити при новыхъ выборахъ число послôвъ зъ правицѣ на коштъ сполученои лѣвицѣ и тыхъ посередныхъ клюбôвъ парляментарныхъ, котрй стояли близше до лѣвои якъ правои стороны палаты.

Зъ трôйцѣ рускихъ послôвъ въ минувшôй каденціи рады державнои одинъ о. Озаркевичь, хочь не належавъ до нѣякого клюбу, правильно въ справахъ загально-державныхъ ишовъ съ правицею, послы же Ковальскій и Кулачковскій належали до клюбу Корониніого и досыть часто знаходилися середъ опозиціи правительству и правици. Въ послѣдныхъ хвиляхъ скôнченои каденціи особливо пос. Кулачковскій заявився горячимъ приклонникомъ сполученои лѣвицѣ, поручивши ѣй въ однôй зъ своихъ бесѣдъ заступництво интересôвъ галицко-руского народа на случай, если черезъ махинаціи Полякôвъ не буде въ радѣ державнôй анѣ одного заступника руского. Дальше п. Кулачковскій неоглядно и непотрѣбно а дуже часто въ своихъ бесѣдахъ крушивъ копіє за героѣвъ процесу т. зв. Ольги Грабаръ и тымъ чиномъ провокувавъ правительство, котре и такъ вже по тôмъ процесѣ черезъ информаціи зъ стороны намъ неприхильнои мусѣло бути супротивъ насъ не дуже добре успособлене.

Зъ другои стороны правительство мусѣло признавати справедливôсть закидôвъ, пôдношеныхъ не тôлько самыми рускими послами але и послами сполученои лѣвицѣ, Пленеромъ, Гербстомъ, Кнотцомъ и другими, що въ радѣ державнôй тримиліонный рускій народъ має лишь 3 репрезентантôвъ на 63 послôвъ зъ Галичины, — и, якъ се загально вѣдомо, высказало свое бажанье, що до новои рады державнои мусить увôйти бôльше рускихъ послôвъ, (около 8—10), але тй послы мусятъ бути правдивыми представителями руского народа, добрыми патріотами австрійскими и спріяючими автономистичнôй програмѣ гр. Таффого.

Се бажанье правительства не дуже припало до вподобы Полякамъ, бо черезъ то ихъ клюбъ мусѣвъ-бы бувъ зменшитися о 5—7 членôвъ. Ходило отже о то, щобы по перше ad minimum спровадити поставлену правительствомъ цифру рускихъ послôвъ, а по друге, дôбрати собѣ на представителѣвъ руского народа въ радѣ державнôй такихъ людей, котрй имъ, а не галицко-рускому народови, здавались-бы найôтповѣднѣйшими. Якими способами старались они се осягнути и якй до того знайшли спріяючй обставины, о тôмъ другимъ разомъ.

Отвѣтъ „Слову" и „Проломови".

Обѣ часописи „Слово" и „Проломъ" во вступныхъ статьяхъ чиселъ изъ суботы с. м. выступили противъ мене съ великою напастею и клеветою. Се бо звѣщаютъ они своихъ читателѣвъ, що я, ѣдучи до Вѣдня въ депутаціи въ справѣ василіяньско-єзуитскôй, повѣзъ съ собою меморіялъ, пôдписаный ôтъ „народовцѣвъ", въ котрôмъ правительству доносится, мабуть-то „Вѣстникъ законôвъ державныхъ" выдався у Вѣдни въ языцѣ „московскôмъ", изъ-за чого дотеперѣшнёго редактора, п. Ивана Головацкого, належало-бъ усунути и той „Вѣстникъ" въ „наріднім" языцѣ выдавати. Обѣ сй часописи заявляютъ, що въ сѣй справѣ суть точно поинформованй, ба, „Слово" въ своѣй статьи „Прискорбный фактъ" наводитъ дословно дотычный уступъ изъ мнимого меморіяла: *„что Вѣстникъ законовъ державныхъ, призначенный для русского народонаселенія въ Галичинѣ, издается на московскомъ языцѣ*, in russischer und keineswegs in ruthenischer Sprache".

Хотяй же обѣ сй часописи тую вѣсть по словамъ своѣмъ „изъ достовѣрного жерела" черпаютъ, то однако розходятся они вельми въ историчнôмъ представленю того факту. И такъ „Слово" оповѣдає, що я вручивъ меморіялъ министерству юстиціи, котре сейчасъ призвало Ивана Головацкого ко оправданю; що сей редакторъ здивувався, прочитавши въ донесеню народовцѣвъ такую ложь, и що представивъ министрови *„трудъ назначенной правительствомъ коммиссіи, которая составила русскую терминологію для Вѣстника законовъ державныхъ, и тѣмъ очистилъ себе совершенно отъ подозрѣнія, будто онъ издаетъ Вѣстникъ на московскомъ языцѣ."* Опôсля розказує „Слово", що меморіялъ народовцѣвъ оперся ажь въ придворнôй канцеляріи, де высказати мавъ въ тôй справѣ свое мнѣнье п. Савицкій, секретарь тои канцеляріи. Отже по думцѣ „Слова" п. Савицкій потвердивъ лишь то, що сказавъ въ свое оправданье п. И. Головацкій, *„и при томъ росказалъ министру, кто суть просители и въ якой цѣли внесли они свое донесеніе"*. „Слово" замѣчає ôттакъ, що я получивъ вже ôтъ министра въ сѣй справѣ отвѣтъ для мене непріятный. Наконець розказує оно, що коли пôзнѣйше анти-єзуитска депутація була у секційного шефа Ербена (читай: Ерба), той менѣ заявивъ, що змѣстъ предложеного мною меморіяла єсть безъосновнымъ. Тому-то мавъ я бути приневоленымъ опôсля оправдатись передъ Ербомъ, котрый при тôмъ случаю высказавъ менѣ *„безъ обиняковъ свое сужденіе о донесеніи"*.

Инакше представляє сю справу „Проломъ" въ статьи „Новая интрига". Навпередъ звѣщає ôнъ бôльше-менше згôдно съ „Словомъ" будь-то-бы „украинофильствующая с е к т а" поручила менѣ, яко одному изъ „начальникôвъ галицкихъ сепаратистôвъ", щобы я *„при случайности дѣйствовалъ въ министерствахъ въ Вѣдни въ томъ направленіи, дабы Вѣстникъ законовъ державныхъ издавался на иномъ, quasi-украинофильскомъ нарѣчіи съ примѣненіемъ кулишовско-драгомановской какографіи"*. Замѣчає ôттакъ редакторъ сеи часописи, що я *„затребовалъ отъ вѣрного собѣ стада предъявленія всѣхъ такихъ граваминовъ на письмѣ. Рѣшенося внести* Sturm-*петицію, которую составили, написали, подписали и вручили мандатарію"*. Въ тôй Sturm-петиціи высказано, що Вѣстникъ законôвъ державныхъ, всѣ рускй рецеписы почтовй, листы грунтовй индивидуальнй и катастральнй укладаются въ министерствѣ внутрѣшнихъ справъ на „московскôмъ" языцѣ, *„для того является необходимымъ такъ въ интересѣ державы, якъ и in gloriam Poloniae смѣнити тотъ modus procedendi въ пользу единоспасительного народного языка"*. Дальше оповѣданье „Пролома" єсть ôтмѣннымъ ôтъ реляціи „Слова". Ось бо „одного хорошого утра" приходжу я съ тою Sturm-петиціею ко Ербу, шефу секційному и управителю прасового ôтдѣлу, и троха пôзнѣйше ко Савицкому, надворному секретарю въ кабинетнôй канцеляріи. Оба тй урядники розслѣдуютъ справу и пересвѣдчаются, що моими *„мандантами не руководитъ salus rei publicae, а только чистая привата и партійная анимозія; хотѣли-бъ попросту высадити изъ становища Ив. Головацкого, нотоpичного москалефила, и впхати на его мѣстце якого тамъ изъ своихъ „с м а к о л ы к о в ъ"*. Ба „Проломъ" знає категорично, що менѣ *„досталась при томъ порядочная порція горькихъ пилюлей со стороны Эрба и Савицкого"*, и що я *„послѣ долгихъ задумчивыхъ и мучительныхъ розмышленій на счетъ того, хорошо-ли поступилъ я или худо, прійшолъ къ заключенію, що игривыи люди изъ п а р а ф і и пересолили и своего корифея скомпромитовали"*. Ôттакъ по словамъ „Пролома" я не пôйшовъ уже до министрôвъ, *„но съ угрюмостію скорбною Іереміи вернулъ въ домъ свой, а съ мною вернула и фамозная антимосковская* Sturm-*петиція"*.

Польско-рускй взаємины XVII-го вѣку въ сучаснôй польскôй призмѣ.

Критичный поглядъ Володимира Антоновича професора кіевского университету на повѣсть Г. Сѣнкевича „Ogniem i mieczem".

(Дальше.)

Фантазія п. Сѣнкевича иноді дуже велика; въ однôй битвѣ (пôдъ Росолôвцями) убиває ôнъ нею 50 козацкихъ полковникôвъ (II, 243), коли тымъ часомъ всѣхъ полковникôвъ у Хмѣльницкого було лишь 20. Въ деякихъ битвахъ, выдуманыхъ самымъ авторомъ, героѣ его доказуютъ чудесъ хоробрости; они представленй тамъ въ такій способъ, що читатель дивуєся, чому властиво Вишневецкій и чотыри героѣ, зродженй фантазією автора, не вынищили не тôлько цѣлого козацкого вôйска и всеи орды, але и всего населеня Украины и Криму. Героѣ п. Сѣнкевича — се незвычайнй люде: оня зъображенй съ такимъ виднымъ наслѣдованьемъ пôвбожескихъ героѣвъ Гомера, що представленье ихъ дає по нашôй гадцѣ не дуже користне свѣдоцтво о артистичнôй оригинальности автора. Всѣ они надѣленй незвычайною тѣлесною силою; одинъ зъ нихъ (Аяксъ-Подбіпента) розбиває камѣньемъ вежѣ, другій (Діомедъ-Володийовскій) побиває кождого противника въ поединку, третій (хитроумный Одиссей-Фальставъ-Заглоба) надѣленый безмежнымъ запасомъ военныхъ хитрощей. При истнованю стрѣльничого пороху утратила вправдѣ сила физична поодинокихъ людей свое значенье въ битвѣ, але п. Сѣнкевичь не такій авторъ, щобы собѣ и на то не умѣвъ порадити; вороги его героѣвъ суть на стôлько дикй и глупй, що нападаючи на нихъ, не догадуются стрѣляти скорше, закимъ героѣ тй не змѣстушатъ кôлька сотень зъ нихъ въ ручнôй бôйцѣ.

Але прíймѣмъ и то, що шляхтичѣ XVII отолѣтя були дѣйстно неимовѣрнй силачѣ, що польска армія була прегарно зъорганизована и пôдлягала строгôй карности, — хочь дивно булобы такъ думати супротивъ погрому пôдъ Пилявцями, — прíймѣмъ дальше, що Поляки були дуже хоробрй и знаменито розумѣли военне дѣло, — то все то по нашôй думцѣ не свѣдчитъ ще о высокôй степени ихъ державности и культуры.

Хоробрôсть военну проявляютъ дикй народы если не въ бôльшôмъ, то певно не въ меншôмъ степени, якъ народы освѣченй. Самъ п. Сѣнкевичь признає то: козакôвъ и хлопôвъ зъобразивъ представителями дикости, а при тôмъ козаки тй въ его власныхъ образахъ являются дуже хоробрыми — они гинутъ цѣлыми десятками и сотнями тысячь пôдъ ударами его героѣвъ, а не утѣкаютъ. Вправнôсть военна, добрй зруѣ и т. п. — се случайнй обставины, котрй ще зовсѣмъ не свѣдчатъ о высотѣ культуры; такй прикметы стрѣчаємо иноді розвитыми въ бôльшôй степени у народôвъ менше цивилизованыхъ; згадаймо для примѣру историю нападôвъ варварскихъ на римску державу або Монголôвъ на вохôдну Европу въ XIII столѣтю.

Намъ здаєся, що пôдносячи военнй прикметы польскои арміи XVII столѣтю, яко знамя культуры, п. Сѣнкевичь выходитъ зъ ложного понятя о значеню военныхъ справъ у культурныхъ народôвъ. Военна хоробрôсть єсть справдѣ дуже гарною прикметою, але культурне значенье має она лише тамъ, де проявляєся при глубокôмъ пересвѣдченю о правотѣ бороненои справы, при докладнôмъ зрозумѣню обовязку горожанина силою станути супротивъ неправды, котрои зновъ боронитъ ворожа сила. Выходячи зъ такого погляду мы мусимо конечно признати культурну вагу военнымъ подвигамъ дуже многихъ людей, почавши ôтъ Епаминонда ажь до Жижки и Вашингтона. Хоробрôсть военна сама про себе, безъ розумѣня правоты справы и горожаньского обовязку не тôлько не єсть знаменемъ культуры, але часто служитъ ворожимъ противъ нея орудіємъ, хочьбы и якй сильнй та ôтважнй були обдаренй нею особы. Адже-жь годѣ ôтказати хоробрости и Аттили и Чингисханови, и множеству другихъ, бôльшихъ або меншихъ грабителѣвъ. Для того мы думаємо, що военнй способности не суть еще свѣдоцтвомъ культурного розвою якогось народу, а противно, по степени розвою народу и по степени справедливости бороненыхъ нимъ справъ можна оцѣнити, о скôлько его военнй подвиги суть пожиточными або шкôдливыми для людскости. Глядячи зъ такого становища на стратегичну часть повѣсти п. Сѣнкевича, мы приходимо до пересвѣдченя, що чимъ сильнѣйшими и хоробрѣйшими були его реальнй и выдуманй героѣ, тымъ бôльше були они въ данôмъ случаю шкôдливыми, бо стояли за крайно несправедливою справою, за змаганьемъ — выдерти украиньскому народови его народнôсть, вѣру, особисту свободу и майно. Зъ другои зновъ стороны хочь п. Сѣнкевичь бачитъ жерело хоробрости Хмѣльницкого и его сподвижникôвъ выключно въ горѣвцѣ и въ дикости, — то мы не можемо не признати, що хоробрôсть тая була благодѣйна для украиньского народу, бо боронила его морального и матеріяльного добра, загроженого безправнымъ насильствомъ зъ стороны „хороброи" шляхты.

Але погляньмо на дальшій розвôй антитезы у п. Сѣнкевича... Выше було сказано, що козаки ôтзначалися, въ наслѣдокъ вродженои дикости, страшною жестокостею, — можна-бъ отже надѣятись, що представителѣ культуры оказались далеко гуманнѣйшими и мякшими, — а коли вже приневоленй були ужити репресалій, то уживали ихъ тôлько по присудѣ дотычнои власти зовсѣмъ безпристрастно и не выдумуючи мукъ, необнятыхъ постановами карного кодексу. Самъ п. Сѣнкевичь чує потребу такого контрасту и для того заявляє ôтъ часу до часу, впрочѣмъ въ дуже не-

Такъ отже изъ сказаныхъ статей „Слова" и „Пролома" дôвався свѣтъ, що „украинофильская секта" выслала до Вѣдня „доносъ" на редактора Вѣстника законôвъ державныхъ. Чи справдѣ народовцѣ написали доносъ и чи хотѣли усунути п. Ив. Головацкого изъ мѣсця редакторского, та заступити его чоловѣкомъ изъ своея „парафіи", выявится изъ слѣдуючого достовѣрного представленя того „прискорбного факта" и мнимои „новои интриги".

Коли я съ прочими членами депутаціи мавъ выѣзджати до Вѣдня, передовѣ патріоты нашѣ вложили менѣ въ обовязокъ, щобы я при отвѣтнôй нагодѣ министрови справъ внутрѣшныхъ пояснивъ наше становище просвѣтне, суспôльне и политичне. Звѣстно бо, що мы ôтъ нашихъ недругôвъ оклеветанѣ передъ свѣтомъ, мовь-бы то мы були ворогами державы та церкви. Хто ко тôй инфаміи причинився, не хочу ось тутъ розказувати; замѣчу тôлько се, що не такъ то дуже давно, бо въ часѣ послѣднихъ выборôвъ до думы державнои и часописи противнои намъ партіи називали насъ социялистами и нигилистами. Такъ отже треба було конечно очистити себе ôтъ клеветъ тяжкихъ, беручи рѣчь объективно и не взаляючи на нѣкого вины такои поганои инсинуаціи. Мовчати противъ такихъ клеветъ всейже не годилось. Проте поручено менѣ, по змозѣ вже теперь выказати п. министрови Таффому безъосновнôсть тыхъ клеветъ и при тôмъ случаю порушити гдеякѣ иншѣ важнѣ справы народнѣ. Меморіялу нѣхто не писавъ и не пôдписувавъ, и за-для того я не мôгъ нѣякои Sturm-петиціи съ собою вести. Приѣхавши до Вѣдня 14 (26) цвѣтня, члены депутаціи ôтбували взаимнѣ конференціи передъ авдіенціею, котра була призначена на день 18 (30) т. м. Ло того дня нѣхто зъ насъ не ходивъ до министерства; ажь въ самъ день авдіенціи у цѣ... нунція и министрôвъ завѣвъ насъ на... мен... пуско... й совѣтникъ п. Ковальскій до шефа ...го п. Ерба, котрый мае бути прінте... инôвъ. Въ часѣ розмовы пересвѣдчився ...ъ п. Ерба, яке хибне понятье маютъ о высшихъ сферахъ и якъ односторонно поинформованѣ о нашихъ ôтносинахъ. ...спонукало мене пôйти таки конечно до п. ...министра Таффого и высказати ему, хто мы ...чого мы бажаемъ. Такъ отже зголосився я ...ъ суботу 1 л. мая о 11 годинѣ дѣйстно до авдіенціи у того-жь министра, не маючи нѣякого меморіялу, нѣ письма. Тому-же, що п министеръ саме тогды выходивъ на конференцію министрôвъ и авдіенціи нѣкому дати не мôгъ, то сказавъ ôнъ своему секретареви, щобы я, позаякъ справа есть народною, подавъ ему письмо „pro memoria". Проте не оставалось менѣ нѣчого иншого, якъ написати коротко се, що поручено було менѣ представити министрови. Въ сѣмъ письмѣ старався я наперѣдъ очистити народовцѣвъ ôтъ клеветъ, що они вороги державы и церкви, социялисты и нигилисты; ôттакъ пояснивъ я справу выдавництва часописи „Мира", котру, якъ я пересвѣдчився въ Вѣдни, уважавъ где-хто однымъ изъ органôвъ народовцѣвъ. А позаякъ не тôлько молодѣ, але й старѣ Русины чистоту свого языка хотять наблюдати, то згадуючи про наше литературне змаганье замѣтивъ я, якъ менѣ поручено, що языкъ Вѣстника законôвъ державныхъ, друкôвъ почтовыхъ и ин. не есть чисто-рускимъ, але якоюсь мѣшаниною. Хиба-жь се не правда? Мертвому, незрозумѣлому „язычію" Вѣстника смѣются не тôлько молодѣ, але и старѣ Русины; нынѣ бо вже не можна писати дивовижною языкословною мѣшаниною: хто не хоче писати своимъ рôднымъ языкомъ. той користуєся языкомъ великорускимъ. Чи-жь мôгъ я отже заявити, що языкъ Вѣстника есть „московскимъ" (russisch)? Менѣ видится, що таке мôгъ сказати лишь той, хто не мае нѣякого понятя о языцѣ россійскôмъ. Огъ и цѣла суть „донесенія украинофильствующой секты".

Оттакъ пôйшовъ я сейчасъ до п. Ерба, щобы и ему пояснити, яке становище мы въ Руси займаемо. Шефъ секційный принявъ мене справдѣ по дружески и не пускавъ мене ôтъ себе, коли и пôсля цѣлогодиннои розмовы хотѣвъ съ нимъ прощатися. Такъ отже задержавъ ôнъ мене еще пôвъ годины и вовсѣмъ не давъ менѣ зажити якихъ-то гôркихъ пигулокъ, мабуть-то въ упрекъ, що я выступивъ противъ редактора Вѣстника державного. Про сю справу не було у п. шефа и мовы, а точився розговоръ про становище Русинôвъ австрійскихъ въ загалѣ, при чôмъ п. Ербъ сказавъ не одно таке, що скорше „старыхъ", нѣжь „молодыхъ" Русинôвъ могло оскорбити. А вже-жь важною есть сеся замѣтка п. шефа, що ôнъ про народне прямованье молодыхъ Русинôвъ бувъ похибно поинформованый. Опôсля не бувъ я нѣ въ министерствѣ правосудія, нѣ у п. Савицкого, секретаря надворнои канцеляріи, и не одержавъ ôтъ нѣякого министра отвѣта „непріятного". Въ загалѣ не бувъ я референтомъ якого-то доноса народовцѣвъ на старыхъ Русинôвъ, бо вже-жь есть моимъ обычаемъ, ити простою дорогою и нѣкого не оклеветувати. Впрочôмъ п. Ив. Головацкого нѣхто и не думае змѣнати другимъ редакторомъ изъ нашои „парафіи"; мы бо знаемо, що п. Головацкій, если тôлько схоче, зъумѣе писати чисто-рускимъ языкомъ, якимъ зложивъ ôнъ въ 1846 и 1847 р. свôй „Вѣнокъ", сплѣвши его въ Вѣдни „Русинамъ на обжинки".

Дръ Омелянъ Огоновскій.

яоныхъ фразахъ, що „Рѣчь-посполита проявила въ ôтносинахъ до козакôвъ милосердія безъ границь и мѣры" (I. 254), — але въ провѣреномъ нимъ историчнôмъ матеріялѣ не знайшовъ ôнъ фактôвъ, щобъ пôдкрѣпити высказаву тезу, и покликався лишь на то, що мовьбы-то Наливайкови предложене було прощенье (sic). За то фактôвъ, що противорѣчатъ мнимому милосердю, показалось дуже богато, такъ богато, що веденый артизмомъ авторъ не мôгъ повздержатись ôтъ ихъ репродукціи. Польскѣ жовнѣры по словамъ п. Сѣнкевича убиваютъ козакôвъ поголовно навѣтъ тогды, коли тѣ кидаютъ зброю и просятъ опрощеня (II. 182, 241). По дорозѣ Вишневецкого, котрый ишовъ покоряти бунтъ, „щезаютъ села, слободы, хуторы и мѣсточка, а замѣсть нихъ сторчатъ окровавленѣ палѣ и шибеницѣ" (I. 257). Князь сей занявъ Погребище и выгубивъ поголовно всѣхъ жителѣвъ: „700 людей повѣсили, 300 посадили на паль" причѣмъ князь давъ приказъ жовнѣрамъ: „карайте ихъ такъ, щобы чули, що умираютъ" (II. 152); дорогою въ лѣсахъ „прибиравъ ôнъ сосны, вѣшаючи на нихъ бранцѣвъ" (II. 133), и т. п. (Дальше буде).

Справозданя зъ выборôвъ.

Выборы въ Збаражи. *Зъ Збаражчины пишутъ намъ:* О. Сѣчиньскій одержавъ у насъ 94, п. Грохольскій 54 голосы. Однакожь ошибнувся бы той, хто бы думавъ, що нашу побѣду маемо завдячити объективности противнои стороны. Нѣ! И тутъ стояли противъ руского кандидата и рускихъ выборцѣвъ тѣ самѣ ворожѣ факторы що и деинде. Якъ-бы не они, то п. Грохольскій не одержавъ-бы въ Збаражчинѣ нѣ одного голосу за собою. Гарный бо у насъ народъ и народна свѣдомость у него розбуджена. Такъ де устояти противъ звѣстныхъ сполученыхъ силъ и деморализаціи! Вже при правыборахъ агитовано, щобы выборцѣ голосували лишь на п. Грохольского, бо ôнъ кандидатъ „rządowy", и вмѣшувано безъ потребы навѣть имя самого монарха. Въ самôмъ Збаражи правыборы вышли не въ нашу користь, але що нашѣ люде добре держались, о тôмъ свѣдчитъ фактъ, що правыборы перепроваджувано цѣлый день и цѣлу нôчь; подалися тôлько зарôбники и ремѣсники жидôвскѣ. По селахъ правыборы пôйшли лѣпше, хотяй папки та посесоры крутились якъ опаренѣ. Посесоръ въ Залужи зафантувався словомъ чести, що на случай выбору буде голосувати по воли громады, та пôзнѣйше забувъ на честь. Найгорячѣйша хвиля настала при самыхъ выборахъ. Тутъ вже боролися мы зъ цѣлою арміею фагасôвъ и факторôвъ. Въ конвентѣ оо. Бернардинôвъ устроено пропинацію; монахи не мали на той день клявзуры, ходили мѣжь народъ и горлали противъ о. Сѣчиньского. Братство костельне, хлопôвъ до 30, становило другій полкъ непріятельскои арміи. Они ходили ôтъ шинку до шинку, гукали, кричали и розганяли рускихъ выборцѣвъ, щобъ не дати имъ порадитись. Полиція мѣсцева асистувала братству, котре остаточно напало на гостинницю, де бувъ о. Сѣчиньскій, — дôйшло ажь до выбиваня ôконъ. Вся польска интелигенція творила третій полкъ непріятельскій, а еи проводиремъ була одна судова шапочка... П. староста фунговавъ при актѣ выборчôмъ въ двоякôй формѣ: яко репрезентантъ ряду и яко выборець. Чи се дуже легально, мѣркуйте самѣ, але на выборцѣвъ-мужикôвъ вплывало се дуже. Вѣнець славы выборцѣвъ рускихъ заслужили собѣ селяне зъ Черниховець, громадяне зъ Голотки ôтдали свои голосы на п. Грохольского, а выборцѣ Богданôвки съ о. Хомицкимъ не явилися до выборôвъ.

До выборôвъ въ Бôбрцѣ. *Зъ Бобреччины пишутъ намъ:* Недавно тому ц. к. намѣстництво уневажнило уконституованье рады повѣтовои въ Бôбрцѣ зъ тои причины, що членôвъ выдѣлу выбрано черезъ акламацію. Нынѣ лежитъ передъ нами новый фактъ безъ порôвнаня важнѣйшій. Комисію выборчу дня 2 червня выбрали выборцѣ черезъ акламацію, хотяй дотычна ординація выборча такого рода выбору комисія не допускае. П. комисарь Пуликовскій очевидно тутъ пошпотався. Довѣдуемося, що ôтъ староства бобрецкого зажадано присылки картокъ съ именами членôвъ комисіи и листы голосованя на комисію. Що буде пôслано не знаемо, бо картокъ анѣ листы нема. Бобрецкѣ выборцѣ, голосувавшѣ на кандидата руского комитету, вносятъ протестъ зъ причины всякого рода пресіи и надъужить при выборахъ. Рôвно жь заносится на процесы за безпричинне арештованье и увязненье осôбъ на часъ выборôвъ.

Въ дѣлѣ запомоги бѣднои молодежи рускои гимназіи

одержуемо ôтъ Вп. сов. Вас. Ильницкого слѣдуючу допись: Живе нашъ народъ житьемъ рускимъ, народнымъ, здоровымъ та ядренымъ, чого доказомъ жива участь его у всѣхъ народныхъ справахъ. Жизненнôсть свою, котра мусить выдобути для него лучшу долю, объявляе не лишь словомъ и дѣломъ, але также, де треба, и щирымъ пожертвованьемъ, дорогого гроша, котрый у него не въ обыльности находится, а до того працею и трудомъ здобутый. Та заразъ на нашу ôтозву, що ученики рускои гимназіи терпятъ голодъ и крайный недостатокъ, прибѣгли добродѣѣ рускѣ съ щедрыми жертвами. И такъ о. Данкевичь зъ Утя прислав ôтъ себе 1 зр. а ôтъ дочки 50 кр.; совѣтникъ А. Цурковскій зъ Травника (въ Босніи) прислав ôтъ себе и ôтъ товаришѣвъ 15 зр.; о. Небыловець зъ Перегиньска 2 зр.; старенькій, но духомъ бодрый нашъ патріотъ о. Ст. Качала 5 зр. Тіи щирѣ датки, за котрѣ сердечно дякуемо, покрыли-бы справдѣ выказаный въ „Дѣлѣ" недобôръ майже вже цѣлкомъ, кобы не новѣ, щоденнѣ выдатки. Ба тяжко хлопцеви ôтмовити помочи, коли скривится и скаже: „Я вже ôтъ трехъ днѣвъ не ѣвъ обѣду, ба и на кусникъ хлѣба уже не маю". А и тое мушу замѣтити, що лишь крайна нужда приневолюе ихъ шукати помочи. Огъ вже така наша доля!.. Колись буроаки краковскѣ также лôктями и колѣнами свѣтили и съ горняткомъ по домахъ за ложкою стравы бѣгали, — а потôмъ не одинъ зъ нихъ ставъ свѣтлымъ чоловѣкомъ и допомôгъ до пôддвигненя народа и до его славы! Колись таке и съ нашими буде! — *Василь Ильницкій*, директоръ рускои гимназіи.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Недѣльный ôтпочинокъ.*) Съ минувшою недѣлею дня 2 (14) червня 1885 вôйшло въ житье министеріяльне розпорядженье о недѣльнôмъ ôтпочинку. Отпочинокъ сей, дотычачій всѣхъ робôтникôвъ всякихъ галузей и ôттѣней починаесь въ недѣлю о 6-ôй годинѣ рано а кôнчится въ понедѣлокъ о 6-ôй год. рано. Отпочинокъ ôтносится до всякихъ робôтъ по фабричныхъ и промысловыхъ заведеняхъ, варштатахъ и рукодѣльняхъ съ вынятком тыхъ, котрѣ маютъ на цѣли удержанье чистоты и порядку. Отпочинокъ не мае мѣсця въ иншѣ святочнѣ дни припадаючѣ въ тыждни; розпорядженье тое вымагае однакъ дарованя робôтникамъ въ тѣ дни тôлько вôльного часу передъ полуднемъ, щобы могли взяти участь въ церковнôмъ богослуженю. Гдеякѣ занятя дозволенѣ суть въ недѣлю: 1) въ пекарняхъ и цукорняхъ передъ полуднемъ и въ понедѣлокъ передъ 6-тою рано. Торговлѣ съ печивомъ можутъ бути отворенѣ въ недѣлю черезъ цѣлый день; 2) ятки и рѣзницѣ можутъ бути отворенѣ до годины 10 передъ полуднемъ; 3) занятя при спорядженю вудженыхъ рѣчей дозволенѣ въ недѣлю до 10 рано а продажь вудлинъ черезъ цѣлый день; 4) всякѣ торговельнѣ варстаты и заведеня, тандиты и заставничѣ заведеня можутъ бути отвореными въ недѣлю до полудня. — Цѣлый день дозволенѣ занятя въ недѣлю: въ реставраціяхъ, шинкахъ, голярняхъ, фризіерняхъ, въ заведеняхъ купелевыхъ и фотографичныхъ, въ грайзлерняхъ, молочарняхъ, склепахъ съ мукою и овочами, корѣнныхъ и колоніяльныхъ, въ торговляхъ ласощѣвъ, водъ минеральныхъ и цвѣтôвъ. Не мае застосованя недѣльный ôтпочинокъ при предпріемствахъ комуникаційныхъ якъ омнибусы, фіякры и т. п., при предпріемствахъ похоронныхъ и для публичнои выгоды (послугачѣ, експресы и т. п.) и у робôтникôвъ, занимаючихъ-ся ладованьемъ вагонôвъ и кораблѣвъ. Вынятѣ зъ-пôдъ приписôвъ о ôтпочинку недѣльнôмъ суть дальше всѣ фабричнѣ и промысловѣ заведеня, въ котрыхъ черезъ святкованье недѣлѣ и черезъ спроводоване симъ устанье всякого руху могли-бъ повстати бôльшѣ недогôдности а навѣтъ шкоды. До такихъ заведень зачисляе згадане розпорядженье: желѣзнѣ и шкляннѣ гуты, цегольнѣ, печѣ до выпалюваня вапна, цементу и гипсу, фабрики машинъ, горбарнѣ, бровары, горальнѣ, дестилярнѣ и рафинеріи нафты и т. д. Однакъ робота въ згаданыхъ заведеняхъ есть обмежена постановами згаданого розпорядженя въ слѣдуючій способъ: передовсѣмъ належитъ роботу пôднимати лишь о стôлько, о скôлько конечнымъ се есть для удержаня цѣлои фабрики въ руху, отже належитъ обмежитись прим. на пôддержаню огню въ печахъ; дальше повиннѣ при такôй недѣльнôй роботѣ робôтники змѣнятись въ сей способъ, щобы кождый зъ нихъ не частѣйше якъ що другу або що трету недѣлю бувъ занятый, або если-бы вже припала на него черга що недѣлѣ не робивъ довше кôлькохъ годинъ. Переступленье приписôвъ повысшого розпорядженя мае каратись черезъ власть промыслову карою грошевою ôтъ 5 до 100 зр. взглядно карою арешту ôтъ 1 до 20 днѣвъ.

(*Бенкетъ въ честь посла Зиса*) устроили нѣмецко либеральнѣ выборцѣ вѣденьского передмѣстя Ляндштраса, и на бенкетѣ тôмъ зазначили провôдники сего-жь сторонництва а именно Гербстъ и Зисъ свое становище супротивъ т. зв. „политикôвъ острѣйшого тону" (якъ пр. Пикертъ, Кноцъ и др.) Гербстъ выступивъ при тôй нагодѣ противъ всякимъ появляючимъ-ся народно-нѣмецкимъ програмамъ, зазначаючи, що вôнъ ...ритъ въ одну тôлько програму, котрою есть: одноцѣлôсть державы, удержанье управненого становища Нѣмцѣвъ въ Австріи и выдержанье на дорозѣ розвою и поступу. Застанавляючись надъ сею промовою замѣчае „Presse", що изъ свого становища не може противитись такôй програмѣ и волитъ еи, якъ побаламученѣ програмы шовинистичныхъ нѣмецкихъ націоналôвъ. „Presse" дивуесь тôлько, длячого партія Гербста такъ завзято выступае противъ полатацѣ такихъ ...Вальтерскирхенôвъ, Фишгофôвъ и др., котрыхъ програма зовсѣмъ така сама якъ тая, котру розвѣвъ Гербстъ. „Presse" добачае въ промовѣ Гербста гипокризію, называе голошену нимъ програму тôлько позôрною, такъ якъ партія спорученои лѣвицѣ въ дѣйстности солидаризуесь съ фракціями небезпечными для одноцѣлости Австріи, а рôвночасно анатемизуе елемента демократичнѣ, бажаючи згôднои акціи для вспôльного добра.

(*Министерство справъ внутрѣшныхъ*) розпорядило, що практикована дотеперь компетенція намѣстництвъ въ справѣ змѣны назвы громады або мѣста погасае въ сей способъ, що право позволеня на таку змѣну мае ôтъ теперь прислугувати выключно самому министерству справъ внутрѣшныхъ.

(*Вѣденьска урядова газета*) оголошуе законъ о побôльшеню мѣдянои здавковои монеты, дальше законъ о выконуваню судôвництва въ оборонѣ краевôй. Цѣсарске розпорядженье зъ дня 18 ... с. р. въ справѣ дальшои пôдмоги до скарбу державного для навѣщеныхъ повѣнею минувшого року жителѣвъ Галичины. Розпорядженье то уповажнило правительство роздѣлити мѣжь потребуючихъ помочи безворотнои пôдмоги въ сумѣ 150.000 зр., а дальше 300.000 зр. помѣжь потребуючихъ пôдмоги рôльникôвъ титуломъ безпроцентовои пожички, при чѣмъ галицкій фондъ краевый мае приняти на себе поруку за звернение сеи сумы. Пожички маютъ звернутись въ шести рôвныхъ рôчныхъ ратахъ, почавши ôтъ 1 сѣчня 1886 р. Залягаючѣ пожички маютъ стягатись въ администраційнôй дорозѣ. Всѣ ôтносячѣ до сего правнѣ грамоты, подания и листы довжнѣ суть вôльнѣ ôтъ штемпля и всякихъ правныхъ оплатъ.

(*Министеріяльна конференція*) ôтбулася дня 8 с. м. въ Пештѣ, на котрôй розпочались нарады надъ уложеньемъ програмы працъ на слѣдуючій мѣсяцѣ. Всѣ министерства пригоговляютъ до слѣдуючои сесіи важнѣйшѣ предложеня. Розпочато также уложенье прелиминаря за минувшій рôкъ, котрый въ половинѣ мѣсяця липня мае бути въ рукахъ министра скарбу. На тôй конференціи уложено также листу доживотныхъ членôвъ новои высшои палаты, котра въ короткôмъ часѣ буде предложена коронѣ до затвердженя.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Зъ Баку доносятъ, що тамъ 12 с. м. напавъ на тамошного помôчника полицмайстра якійсь незнакомый чоловѣкъ и ранивъ его смертельно штилетомъ. Полицмайстеръ въ годину по тôмъ померъ, а убійця утѣкъ и доси ще невыслѣдженый. — „Агентія Гаваса" доноситъ, що угода въ справѣ афганьскои границѣ вже заладжена, але пôдписанье еи ôтрочено за-для уступленя кабинету Глядстона. Россійскѣ часописи задивляются на уступленье кабинету Глядстона дуже песимистично а „Нов. Время" н. пр. доказуе впростъ, що коли кабинетъ консервативный стане въ Англіи рядити, то се буде заразомъ знакомъ до новои акціи такъ въ Азіи центральнôй якъ и на балканьскôмъ пôвъостровѣ. „Петерб. Вѣдом." пишутъ знову въ тôй самôй справѣ, що скоро лишь лордъ Сальсберри обôйме управу, то надъ Европою запануе знову та тяжка атмосфера, яка ще до недавна надъ нею панувала. — Цикаву вѣсть доносятъ зъ Петербурга. Тамъ ходитъ вже ôтъ якогось часу поголоска, що архикнязь Рудольфъ съ женою мае приѣхати на довшій часъ до Россіи. Вѣсть си вправдѣ не мае ще офиціяльного потвердженя и амбасада австрійска не хоче подати нѣякого ...ясненя, мимо того однакожь она кольпортуеся ... рѣчь вже зовсѣмъ порѣшена и певна. Подорожь та буде мати характеръ зовсѣмъ приватный. Архикнязь мае приѣхати морем балтійскимъ до Петербурга; тутъ перебуде кôлька днѣвъ и поѣде ôттакъ до Москвы а зъ-ôтси до Варшавы и Кіева, зъ-ôтки зновъ поѣде на кôлька недѣль на Кавказъ а ôттакъ Чорнымъ моремъ черезъ Одесу, Жмеринку и Пôдволочиска приѣде до Галичины. На Кавказъ ѣде архикн. Рудольфъ въ цѣляхъ науковыхъ.

Англія. Въ хвили, коли се пишемо, не звѣстно ще хто мае обняти керму англійского правительства, чи Сальсберри консервативный проводиръ палаты высшои, чи Норткотъ, шефъ такоижь партіи въ палатѣ низшôй. Зъ однои стороны доносятъ, що лордъ Сальсберри рѣшучо ôтказався ôтъ зложеня нового кабинету а зъ другои знову доказуютъ, що Норткотъ, бувшій министеръ финансôвъ за кабинету Биконсфильда бувъ первѣстно покликаный до утвореня кабинету и импвѣрно зôстане шефомъ нового кабинету. То есть рѣчею певною, що ториси при такôмъ складѣ якъ теперь лякаются взяти керму управы въ свои руки а консервативный органъ торисôвъ доказуе навѣть, що сторонництво его мае надѣю лишь въ однôмъ департаментѣ, именно, въ департаментѣ дѣлъ заграничныхъ повести справу щасливо. Ось якъ пише „Standard": „Нашѣ справы заграничнѣ дуже погôршилися, але погôршилися не черезъ неохоту мужѣвъ стану за границею, але таки черезъ насъ самыхъ; мы неумѣемо надати собѣ поваги, насъ всюды высмѣваютъ а ...

…ю конечно. Наколи-бъ лордъ Сальсбурри об… котрою надъ заграничною политикою, то …бы змѣна наступила въ дипломатіи и насъ …бъ почули. Наколи бъ Нѣмеччина хотѣла … сей або той островъ, она тогды знала бы … думае Англія, длячого оно годится на заня… того острова, або для чого проти… Що дотыкае Єгипту, то можемо тымъ по…, що часы подступу и хитрости вже …; Англія есть разъ въ Єгиптѣ, она … тамъ до удержаня порядку и есть … его отвѣчальна. Таке есть теперѣшне поло…; приходить ще новый факторъ а симъ … контроля. Певно, що то не конче пріятно …, якъ другіи державы стараются тамъ влѣ…; але тому виновата таки наша слабость. Ко… они однакожь побачать, що у насъ есть пра…тельство, котре не шукае способу, якъ бы уте… отъ контролѣ надъ Ниломъ, то тогды и зник… мѣра межинародной контролѣ; тогды можна … удержати дружбу съ Францією. Италія та… не буде потребувала лякатися консерватив… правительства, а можна также допускати, … султанъ спôзнасть корысти, якіи ему при… ти мужѣ стану, що не такъ-то дуже давно … ему найлѣпшіи доказы своеи прихильности … его державы. Що же дотыкае Россіи, то мо… дипломаты знаютъ се ажь надто добре, … лордъ Сальсберри зазначивъ поступованье Англіи супротивъ Россіи, якъ щобы они могли …ся его поясненьемъ своеи лояльности. Супротивъ мужѣвъ, котрѣ знаютъ чого хотятъ … будутъ они важилися експериментувати съ англійскою податливостею и будутъ старалися … скорше залагодити угоду, котра зъ причинъ … понятныхъ такъ довго тягнеся“. — По… вѣсти зъ Лондону доносятъ, що лордъ Сальсберри пôднявся зложити новый кабинетъ.

Испанія. Въ Испаніи утворилася нова партія либеральна зъ мужѣвъ династичноѣ лѣвицѣ и приклонниковъ Сагасти, котра постановила въ своѣй програмѣ жадати отъ правительства слѣдующихъ змѣнъ въ конституціи: При выборахъ представителѣвъ народа въ державѣ на провинціи и въ мѣстахъ маютъ право отдавати свои голоси пôсля приписаноѣ формы всѣ испаньскіи обывателѣ мужеского пола, уживаючіи повныхъ правъ горожаньскихъ и политичныхъ, вызнавши лишь тыхъ, котрыхъ выключае законъ за для ихъ природноѣ нездôбности, або котрѣ черезъ засудъ карного суду стратили право до сего або въ загалѣ физично и морально сталися неспосôбни до отдаваня свого голосу. Власти и публичніи функціонеры якого небудь степеня або класы отповѣдаютъ за свою дѣяльность урядову передъ судами, котрыхъ трибуналы пôсля своеи компетенціи можутъ ихъ потягнути до отвѣчальности або офиціяльно або на жаданье стороны. Выняти зъ-пôдъ сего права суть лишь министры, котрыхъ отвѣчальность нормуе пôсля конституціи особный законъ. Вынятѣ суть дальше президенты найвысшихъ трибуналôвъ, котрѣ можутъ бути потягненѣ до отвѣчальности лишь за згодою министерства. Власть судова въ такихъ справахъ буде утворена зъ отповѣдныхъ трибуналôвъ и судѣвъ присяжныхъ и они будутъ рѣшали въ справахъ натуры политичноѣ. Змѣна конституціи може наступити лишь черезъ умысне въ сѣй цѣли скликанье кортесôвъ.

Швайцарія. Швайцарска република отважилась разъ до рѣшучого кроку и зробила зъ власноѣ иниціятивы те, до чого еи сусѣдни державы монархичніи отъ давна вже хотѣли примусити. Зъ початкомъ сего мѣсяця именно выдалено зъ Швайцаріи 21 анархистôвъ. Межи выдалеными есть 11 зъ самоѣ Австріи и Угорщины. Поступованье таке швайцарского правительства мотивуе берненьскій „Bund“ тымъ, що вправдѣ противъ выдаленыхъ нема нѣякихъ явныхъ доказôвъ, щобы они допустилися якого злочиньства, але що они всѣ брали участь въ рôжныхъ заговорахъ на насильный переворотъ дотеперѣшного порядку и голосили, що крадѣжь, пôдпалюванье, убійство и т. д. въ сѣй цѣли суть спредствами дозволеными; дальше, що они славословили тыхъ своихъ товаришôвъ, котрѣ такихъ злочиньствъ допускалися; що ширили письма въ котрыхъ такихъ людей хвалилося и ставлялося за взôръ; на послѣдокъ, що сего вымагае безпеченьство краю. Выдаленѣ проживали найбôльше въ мѣстахъ Цюриху, Бернѣ, Шафгаузенѣ, Женевѣ, Лозанѣ и Базилеи.

НОВИНКИ.

— **На адаптацію руской катедры въ Станиславовѣ** вызначено 19.000 зр., зъ котроѣ то сумы назначено 10.000 зр. на реставрацію катедральноѣ церкви а 9.000 зр. на другіи выдатки въ сѣмъ дѣлѣ. Показуесь однакожь, що сума та недостаточна и треба буде ще около 14.000 зр. Капитула буде складатися зъ 6 дѣйстныхъ крылошанъ а 10 почетныхъ.

— **Отъ выдавництва Малоруско-нѣмецкого Словаря Евг. Желехôвского** одержуемо до помѣщеня слѣдуюче заявленье: Позаякъ въ короткôмъ часѣ выйде дальшій (17-тый) выпускъ Словаря Евг. Желехôвского, то просится всѣхъ Вп. предплатникôвъ того Словаря, котрѣ отъ часу появленя и розосланя послѣдного выпуска змѣнили мѣсце свого пробуваня, щобы зволили о тôмъ пôдписаного увѣдомити. Заразомъ просится о ласкаве надсыланье залягаючоѣ предплаты, щобы не показалася конечность здержувати высылку. — *С. Недѣльскій.*

— **Отпоручниками до испыту богословского на университетѣ** назначенѣ Вп. оо. крылошане: Теоф. Павликôвъ для богословія пастырского; Ант. Петрушевичь для исторіи церковноѣ. Андрѣй Бѣлецкій для догматики специяльноѣ; Александеръ Бачиньскій для догматики генеральноѣ; Вас. Фацієвичь для права каноничного; Яковъ Шведзицкій для теол. моральноѣ; І. Величко для герменевтики.

— **Сензаційне самоубійство у Львовѣ.** Въ пятницю, дня 12 с. м. застрѣлився на личакôвскôмъ кладовищи у Львовѣ Евгеній Жуковичь, студентъ варшавского университету, звѣстный зъ своеи аферы съ Апухтиномъ, кураторомъ варшавского учебного округа. Жуковича вправдѣ тогды арештовано, але ôнъ однакожь утѣкъ и перебувавъ черезъ довшій часъ въ Женевѣ, зъ отки, якъ теперь показуесь, приѣздивъ кôлька разôвъ до Кракова и Львова. Приѣхавши послѣдный разъ до Львова, выйшовъ на лычакôвске кладовище, здоймивъ тамъ зъ себе сурдутъ, розпнявъ сорочку и вымѣривъ собѣ зъ револьверу просто въ серце и згинувъ въ однôй хвили. Прибувша на мѣсце комисія найшла у самоубійцѣ 3 листы и 1 зр. 50 кр. на телеграму до Варшавы, котру Жуковичь самъ написавъ. Телеграма ся звучитъ: „Варшава. Директоръ головного заведеня карного Васютыньскій. Нынѣ застрѣлився Евгеній Жуковичь. Причина незвѣстна. Прошу повѣдомити родину“. Телеграму сю выславъ заразъ директоръ львôвскоѣ полиціи до Варшавы. Першій листъ бувъ адресованый до якогось товариша, а при нѣмъ була залучена фотографія съ присвяченьемъ: „Товаришеви Станиславови въ доказъ дружбы и прихильности. Евгеній Жуковичь. Львôвъ дня 11 червня 1885“ а на долинѣ: „Погибъ за вину непоповнену 12 червня 1885 у Львовѣ“. Другій листъ бувъ адресованый до полиціи и прокураторіи, въ котрôмъ проситъ, щобы нѣкого не обвиняти, бо ôнъ самъ отобравъ собѣ житье. До листу сего бувъ долученый пашпортъ россійскій на имя Жуковича и свѣдоцтва зъ люблиньскоѣ гимназіи. Третій же листъ, досыть обширный, написаный до Платона Костецкого, редактора „Gaz. Narodow ой“ мѣститъ въ собѣ опроверженье галицкоѣ и познаньскоѣ прасы польскоѣ, котра свого часу пôдозрѣвала его о то, що будь-то ôнъ выкликавъ звѣстну аферу зъ намовы Апухтина, щобы сей мавъ оттакъ причину замкнути варшавскій университетъ. Въ листѣ сѣмъ доказуе Жуковичь дальше, що студенты варшавского университету не мали въ сѣй аферѣ жадноѣ участы. Студенты варшавскіи, каже Жуковичь, суть люде зъ тѣла и костей, але души въ нихъ нема; то суть егоисты par excellence. О аферѣ съ Апухтиномъ пише Жуковичь такъ: „О дѣйстныхъ причинахъ справы съ Апухтиномъ есьмъ змушеный промовчати. Не есьмъ уповажненый, щобы еи выявити. Станеся то въ своимъ часѣ. Можу лишь только сказати, що п. Сѣнгалевичь, директоръ люблиньскоѣ гимназіи (Галичанинъ. *Ред.*) отогрававъ у всѣмъ дуже пôдрядну ролю“. Листъ сей кôнчится дальше такъ: „Мушу на послѣдокъ додати, що смерть моя дуже мало стоитъ въ звязи съ справою Апухтина. Причина сеи смерти позостане на завсѣгды тайною — о тôмъ вже я подумавъ. Мушу лишь заявити, що смерть моя не есть самоубійствомъ... Моя смерть то — убійство; хто есть моимъ убійцею? — позостане завсѣгды тайною... Умираю за вину непоповнену.“ — Вчера отбувся похоронъ Жуковича съ великимъ торжествомъ и при участи кôлька тысячь людей, а на домовинѣ зложено кôльканайцять вѣнцѣвъ; помѣжь сими: отъ молодѣжи дубляньскоѣ, отъ молодѣжи школъ середныхъ, отъ техникôвъ, фармацевтôвъ, робôтникôвъ, молодѣжи торговельноѣ и т. д. Сумный обрядъ закôнчили прощальніи бесѣды надъ могилою п. Плятона Костецкого, академика Жулкевского и техника Ствертнѣ. Додати тутъ ще мусимо, що покôйникъ бувъ православный и сыномъ майора, родомъ Россіянина; мати его була Полькою. Походъ похоронный вѣвъ протестантскій пасторъ п. Графль, позаякъ тутешный православный капелянъ войсковый о. Дмитріевичь мôгъ лишь мощѣ покропити свяченою водою, по чѣмъ заразъ въ справахъ службовыхъ мусѣвъ выѣхати до Угорщины.

— **Редакторôвъ „Мира“**, дбаючихъ бôльше о добро душѣ другихъ людей якъ о добро своеи власноѣ, можутъ аранжеры похорону бл. п. Корнила Сушкевича бодай тымъ успокоити, що они не чекаючи ажь поученя панôвъ редакторôвъ „Мира“, таки самѣ запросили були на похоронъ съ духовною проповѣдею о. Д. Танячкевича зъ Закомаря и ждали его ажь до хвилѣ, коли похоронъ розпочався. О. Танячкевичь, очевидно перешкодженый, не приѣхавъ и не давъ о сѣмъ скорше знати, задля чого аранжеры въ такъ пôзнôй порѣ и не могли вже кого другого до духовноѣ проповѣди упросити. Може се заявленье успокоитъ бодай въ части совѣсть „Мира“.

— **Запомогу зъ фондôвъ правительственныхъ** получили слѣдуючіи повѣты: Ярославъ 3.000 зр.; Краковъ 931 зр.; Бжеско 3.000 зр. а крôмъ сего 1.500 зр. на перекопъ Дунайця; Мѣлецъ 3.500 зр. на регуляцію Старого Бряя; Ланьцутъ 16.000 зр. для спôлки регулюючоѣ Вислокъ; Домброва 10.000 зр. для спôлки, котра регулюе притоки каналу „Зибликевича“; Грибôвъ 2.000 зр. на прокормленье жителѣвъ; Ниско 6.000 зр.; Жидачѣвъ 600 зр.

— **Хто пôдкупувавъ?** Селяне-выборцѣ зъ Любелѣ, голосувавшіи на сов. Ковальского въ окрузѣ выборчôмъ Жовквы доносятъ открытымъ письмомъ, що грошѣ въ квотѣ 34 зр., зложеніи ними по выборахъ, не походятъ отъ руского кандидата, якъ се писавъ „Kurj. Lw.“, а давъ имъ тіи грошѣ жидъ Лейба Бридекъ зъ Волицѣ, щобы они отдали свои голосы на урядового кандидата сов. Децыкевича. Пôдписаніи селяне Сечь Заболоцкій, Мих. Бранець, Мих. Іосифовичь и Грицько Кобринъ заявляютъ при тôмъ, що о фактѣ тôмъ донесли вже до ц. к. суду.

— **Жидôвскіи присюды.** Зъ Коломыѣ и Бучача доносятъ, що старовѣрцѣ жидôвскіи на вѣсть побѣды дра Бльоха противъ дра Быка такъ одушевилися, що пôднявши громадно свои халаты пустилися въ товариствѣ своихъ жѣнокъ и дѣтей въ бѣлый день прилюдно посередъ рынку въ присюды и короводы, супроводжаніи френетичными криками и вайкованями, причѣмъ повывертали перекупкамъ страганы съ крамомъ и ѣдею. Дръ Бльохъ отъѣхавъ передъ покôнченою скрутиніею зъ Коломыѣ до Львова, пересвѣдченый, що упавъ при выборахъ. Однакожь до Львова насилѣло за нимъ до 300 телеграмъ, звѣщаючихъ его побѣду 9-ма голосами. До побѣды причинилися головно два Поляки: Сигурдъ Висневскій и Щепаньскій. Першій зъ нихъ, колишный ученикъ станиславôвскоѣ гимназіи, переживши 10 лѣтъ въ Австраліи, богато часу въ Америцѣ въ провинціи Чикаго и въ Лондонѣ, есть звѣстный яко литератъ польскій и довголѣтный кореспондентъ „Gazet-ы Lwowsk ой“ и другихъ часописей польскихъ. Нынѣ копае ôнъ нафту въ Слободѣ Рунгурскôй, наживъ собѣ красного гроша и думае о бурмистерствѣ въ Коломыи. Тымъ и объясняеся его солидарнôсть съ старовѣрцями жидôвскими противъ выеманципованого дра Быка. Сему послѣдному и лучилась по приѣздѣ въ Коломыю досыть нелюба пригода. Въ готелю, до котрого заѣхавъ, положили ему жиды замѣсть ѣды вязаночку сѣна. По мѣстѣ спроваджувано настоящого быка, на котрого чолѣ стояло написано дръ Бык. На стѣнахъ домôвъ порозлѣплювано плякаты: Nasza wygrana! Telegram: Lwów, 7 czerwca, 8 godzina rano. Zamówione wami 3000 bykowskich kiełbasek wysłano dzisiejszym kurjerskim pociągiem do Kołomyi. Reszta wieczornym. Lwowscy Bykiści. — Zwolennicy amatorowie spieszcie, póki świeże, do sali galicyjskiego hotelu, 1 sze piątro. Skład główny u pp. Michty i W. Dąbrowskiego. Kołomyjscy Bykowcy.

— **Редакція „Мира“** (якъ мы вже коротко звѣстили) перейшла съ днемъ 1 (13) червня въ руки. о. Онуфрея Лепкого. Фактъ сей достойный того, щобы его зъилюструвати. О. Лепкій бувъ довшій часъ учителемъ-помôчникомъ руского языка при нѣмецкôй гимназіи у Львовѣ съ невеличкою платнею. Коли въ 1870-ыхъ рокахъ при польскôй гимназіи Францъ Іосифа у Львовѣ при науцѣ религіи для ученикôвъ Русинôвъ заведено польскій языкъ выкладовый и крыл. о. Величко отъ такихъ выкладôвъ рѣшучо отказався, занявъ его катедру съ платнею дѣйстного учителя о. Лепкій съ великою охотою и займае еи по нынѣшный день яко одинъ-одинокій катихитъ рускій на всю Галичину, котрый въ польскôмъ а не матернôмъ языцѣ подае рускôй молодежи правила вѣры и етики. Рôвно-жь по польски учитъ о. Лепкій ученикôвъ згаданоѣ гимназіи на годинахъ языка руского. По-за школою есть о. Лепкій довголѣтнымъ секретаремъ „Матицѣ“ и ремунерованымъ управителемъ еи маетку, каменицѣ при Жовкôвскôй улици, положеноѣ при церкви св. о. Николая. При тôмъ есть о. Лепкій сотрудникомъ при парохіи св. Пятниць у Львовѣ, отъ довгихъ лѣтъ есть ôнъ и ремунерованымъ авторомъ типика „Временника“ Ставропигійского. Даромъ працюе о. Лепкій яко референтъ митр. консисторіи що четверга у св. Юра, а въ другихъ обществахъ уважаеся ôнъ пôдпорою и твердымъ поборникомъ идей „Слова“ и „Н. Пролома“. Той самъ о. Лепкій принявъ на дняхъ ще новый чинъ шефа-редактора субвенціонованого „Мира“, де вже заставъ на новôмъ хлѣбѣ кôлькалѣтного сотрудника „Нов. Пролома“ п. Ор. Авдыковского e tutti quanti, що черезъ одну нôчку змѣнили всѣ свои языковіи, политичніи и етничніи „убѣжденія“ и выправляютъ теперь круціяты противъ свого давнѣйшого гнѣзда — не такъ дуже по серцю, а бôльше по указу. Мимо того давнѣйшіи одномышленники оправдуютъ ихъ вповнѣ за сей чинъ, маючи надѣю, що такого рода сотрудники „Мира“ звернутъ оружье въ бôльшôй мѣрѣ противъ „народовцѣвъ“... И новый шефъ-редакторъ мае — по пересвѣдченю одномышленникôвъ — на новôмъ становиску отограти въ певнôй мѣрѣ ролю Валленрода... Иниціяторы же „Мира“ жіютъ надѣею, що при помочи ремунерованыхъ „твердыхъ“ сповнятъ програму о. Бачиньского, т. є. убьютъ въ першôй линіи „народовцѣвъ“, а оттакъ маленькою вже ложочкою на одно сѣданье зъѣдятъ „твердыхъ“. Провôдною гадкою есть при всѣмъ аксіомъ: „divide et impera“ або „puść Rusina na Rusina“. Мы тѣшимося, що зъ табору „народовцѣвъ“ не давея заманити нѣхто до тоѣ нѣбы глубоко обдуманоѣ але зле закрытоѣ махіявельскоѣ роботы и желаемо новому шефови „Мира“ такихъ успѣхôвъ на новôмъ поли, якими тѣшився доси!

— **Въ Куликовѣ** — пишутъ польскіи часописи — мусятъ дѣятися въ зарядѣ латиньскоѣ парохіи якісь не конче отповѣдніи рѣчи, бо сими днями приходила зъ отти депутація латиньскихъ прихожанъ и була въ латиньскôй консисторіи и въ намѣстництвѣ съ прошеньемъ, щобы тамъ усунено надъужитя. Архіеп. Моравскій обѣцявъ выслати на мѣсце комисію для розпорядженя справы. Въ Куликовѣ, якъ звѣстно, есть латиньскимъ парохомъ кс. Сгояловскій.

— **Доходы Рускоѣ Бурсы въ Тернополи** въ мѣсяци цвѣтни 1885 р. Зъ доплатъ за питомцѣвъ бурсы 94 зр. 50 кр. Яко члены зложили П. Т.: п. П. Глиньскій 3 зр., п. Г. Гецѣвъ 1 зр., п. С. Волошинъ 1 зр. 25 кр., п. П. Целевичь 1 зр., п. В. Грабъ 4 зр., о. И. Левицкій 1 зр., п. М. Кочиркевичь 2 зр. Жертвували П. Т.: п. І. Хрущевскій 1 зр. 25 кр., о. Н. Мелешкевичь отъ громады Сухостава 4 зр. — За Выдѣлъ *Дръ В. Лучаковскій.*

— **Зниженье цѣны ѣзды на желѣзницяхъ державныхъ.** Министерство торговлѣ дозволило генеральнôй дирекціи желѣзниць державныхъ доповнити зниженье цѣны ѣзды на желѣзницяхъ державныхъ для урядникôвъ въ тôй способъ, що легитимаціи на половину цѣны ѣзды, признаноѣ для урядникôвъ ще минувшоѣ осени, котрѣ маютъ отдаватися при касахъ на стаціяхъ, можутъ впростъ выдавати уряды на кожду окрему ѣзду и що уряды сѣ можутъ також выдавати легитимаціи на протягъ одного року, а за ихъ показаньемъ обовязаніи всѣ касы на стаціяхъ выдавати билеты за половину цѣны. До сего треба додати, що таке зниженье цѣны мае значенье для всѣхъ клясъ возôвъ и всякого рода поѣздôвъ. Черезъ се зниженье маютъ бути зрôвнаніи всѣ цивильніи и державніи урядники съ официрами, для котрыхъ таке улекшенье вже отъ сѣмъ лѣтъ дозволене.

— **Въ Харковѣ** открыто въ печи въ приватнôмъ помешканю цѣлый складъ выбуховыхъ матеріялôвъ. Зъ матеріялами сими зроблено далеко поза мѣстомъ пробу и показалося, що одинъ набôй вложеный въ отвѣчный пень рострѣскавъ дерево на двое и оторвавъ его вершокъ, котрый ще далеко, бо ажь на верству отъ мѣсця занѣсъ. Хемики не розслѣдили ще доси, зъ чого та матерія выбухова складаеся.

— **Конкурсъ.** Перемыска рада шкôльна окружна розписуе конкурсъ на слѣдуючіи посады учительскіи, котрѣ отъ 1 вересня 1885 р. будутъ опорожненіи: Посада тымчасового директора школы етатовоѣ въ Перемышли съ платнею 860 зр. и 200 зр. за управу и вôльне помешканье; при етатовыхъ школахъ въ Гôйску, Передѣльници, Коростенку съ платнею 300 зр. и вôльнымъ помешканьемъ; при школахъ филіяльныхъ въ Серакосцяхъ, Юречковѣ, Лисковатôмъ съ платнею 250 зр. и вôльнымъ помешканьемъ; при школѣ етатовôй въ Поздіячи и при филіяльнôй въ Розенбергу (языкъ выкладовый нѣмецкій); посада молодшоѣ учительки при школѣ двоклясовôй съ платнею 300 зр.; на послѣдокъ посады надъетатовіи молодшихъ учителѣвъ и учительокъ въ Медицѣ и Журавици съ платнею 240 и 200 зр. и вôльнымъ помешканьемъ. Речинець до подаваня посредствомъ властей шкôльныхъ найдальше до 10 липня 1885 р.

— **Въ Ярославѣ на товарячôй торговици** напротивъ почты запалася земля дня 12 с. м. до якогось старинного каналу чи пивницѣ якъ-разъ тогды, коли понадъ симъ порожнымъ мѣсцемъ, закрытымъ зъ верху землею переѣзджавъ якійсь селянинъ зъ окрестности. Нещасливого выдобуто вправдѣ въ тôй хвили зъ отвору, однакожь лѣкарѣ сконстатовали на нѣмъ вже смерть въ наслѣдокъ удушеня, имовѣрно пôдъземными газами. Середъ жителѣвъ мѣста наставъ великій переполохъ и якъ звычайно въ такихъ случаяхъ рознеслись рôжніи вѣсти о якихсь тайныхъ коридарахъ пôдъземныхъ, минахъ, скарбахъ, чортахъ и т. д. Мѣсце те обгороджено и розкопано и оно сталось предметомъ дальшихъ розслѣдôвъ.

— **Холера въ Испаніи** ширится знову чимъ разъ сильнѣйше. Дня 10 с. м. занедужало въ Мурціи на холеру 28 осôбъ, въ Мадридѣ 4, зъ котрыхъ одна померла а въ инишхъ провинціяхъ разомъ 32 особы. Въ Мадридѣ померъ на холеру польскій маляръ Зброжекъ. — Въ окрестности Мурціи холера чимъ разъ сильнѣйше змагаеся. Дня 15 с. м. занедужало тамъ около 100 осôбъ. Въ провинціи Валенція мае бути пôсля найновѣйшихъ вѣстей около 23 мѣсцевостей зараженыхъ. Пересѣчно есть тамъ що день 15 случаѣвъ занедужаня на холеру.

— **Дрôбна вѣсть.** — Дръ К. Томащукъ отъ кôлькохъ днѣвъ лежитъ хорый.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Въ пропозицію на Сарники середніи, дек. рогатыньского принятіи оо.: I) Константинъ Глѣбовицкій зъ Бруховичь, II) Дурбакъ Іоанъ зъ Увоя, III) Величковскій Теодоръ зъ Вишнева; въ списѣ: 4) Щуровскій Дезидерій зъ Бокова, 5) Березовскій Симеонъ зъ Загôрочка, 6) Величко Михаилъ зъ Молодынча, 7) Муликъ Игнатій зъ Потока, 8) Сенишинъ Николай зъ Любынець, 9) Сѣчиньскій Иляріи зъ Дашавы, 10) Петровскій Теофиль зъ Сарнокъ серед., 11) Ярымовичь Іоанъ зъ Суходола, 12) Воєвôдка Корнилій зъ Рыкова, 13) Радзикевичь Петро зъ Вишеньки.

Введеніи въ душпастырскіи посады оо.: Іоанъ Глѣбовицкій яко завѣдатель въ Олешковѣ; Іосифъ Бородієвичь яко сотруд. въ Добротворѣ.

Завѣдательство ex currendo въ Радчи по пок. о. Мих. Колянковскôмъ получивъ о. Николай Теодоровичь, пар. въ Иванкôвцѣ.

Позволенье до испыту консурсового приступити получивъ о. Іосифъ Шанковскій, сотрудн. въ Ополуцку, дек. холоѣвского.

На конкурсъ ухвалою зъ 11 с. м. до ч. 4066 розписана парохія Шидлôвцѣ, дек. гусятыньского. Речинець назначеный до 6 серпня 1885 р.

Отпустку получили оо.: Григорій Олесницкій, пар. Говилова, на 4 недѣлѣ; Николай Туркевичь, пар. въ Кореличахъ, на 6 недѣль; Іоанъ Герасимовичь, пар. въ Швейковѣ, на 3 мѣсяцѣ.

Митрополича консисторія вставилася до намѣстництва о удѣленье додатку особного зъ фонду религійного для о. Теоф. Жегаловича, кап. въ Кудобинцяхъ.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Презенту на капелянцію Спрыня, дек. старосамбôрского, получивъ о. Юліянъ Билиньскій зъ Нагуевичь.

Еп. консисторія вставляеся до ц. к. намѣстництва о згоду що до каноничноѣ институціи о. Димитрія Гордыньского на парохію Скло, дек. яворôвского.

До каноничноѣ институціи завôзваніи оо.: 1) Димитрій Ядлошь, на парохію Дошниця, дек.

дукальского; 2) Петръ Дуркотъ на капеланію Яблониця польна, дек. сянôцкого.

Увольнене ôтъ испыту конкурсового получили оо.: 1) Калужняцкій Володиславъ, парохъ Издебокъ; 2) Саякъ Корнилій, парохъ Себечова; 3) Копыстяньскій Антоній, парохъ Павлокомы; 4) Константиновичъ Антоній, парохъ Чирчи.

Отпустку ôтъ душпастырства для поратованя здоровя получили оо.: 1) Щавиньскій Іосифъ зъ Коросна, 2) Матюкъ Антоній зъ Лашокъ, 3) Черлюнчакевичъ Сильвестеръ зъ Вазовницѣ, 4) Сѣнкевичъ Анатолій зъ Стубна, 5) Куновскій Маркилъ зъ Яблоници выжнои, 6) Русинякъ Симеонъ зъ Мысцовои.

Введеный въ завѣдательство капеланіи Мигова, дек. добромильского, о. Іоанъ Голіянъ.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

☦ **Павло Кушликъ**, капелянъ въ Вѣстовôй (коло Калуша), упокоився (якъ звѣщала телеграма зъ Калуша въ послѣднôмъ числѣ нашого „Дѣла") по тяжкôй недузѣ дня 12 л. червня въ 76 роцѣ житя. Покôйный ôзначувався великою праведностею характеру и патріотизмомъ, бравъ у всѣхъ справахъ народныхъ живую участь, и мавъ въ тамошнôмъ клирѣ и народѣ велике поважанье. Ще при послѣдныхъ выборахъ, будучи вже тяжко хорымъ, усилувавъ ôнъ станути на мѣсце выборôвъ; а не могучи подвигнутись зъ ложа, поручивъ горячо выборцямъ своего села, щобы его именемъ загрѣвали всѣхъ выборцѣвъ до голосованя тôлько за рускимъ кандидатомъ, п. Романчукомъ. Честь праведному Покôйникови и вѣчна ему память!

Господарство, торговля и промыслъ.

— **Выказъ дѣяльности банку взаимныхъ обезпеченъ „Славія" за сѣчень, лютый и мартъ 1895.**

Въ тôмъ часѣ заключено въ секціяхъ обезпеченъ I—IV (житьевыхъ и огневôй) новыхъ обезпеченъ 11.670 на капиталъ разомъ 13,278.993 зр. 96 кр., за премію и побôчнѣ належитости 362.393 зр. 70 кр.

Вынагородженъ за шкоды въ загалѣ выплачено въ тôмъ часѣ въ всѣхъ секціяхъ разомъ 86.938 зр. 95 кр.

Въ тôмъ также часѣ умѣщено часть капиталу банкового, а то: 366.198 зр. 74 кр. въ 36 касахъ задатковыхъ, мѣжь котрыми суть и слѣдуючѣ галицкѣ: Бирча, Бохня, Делятынъ, Добчицѣ, Дрогобычь, Кольбушова, Козова, Куликôвъ, Миколаѣвъ, Надвôрна, Перемышляны, Радомышль, Радлôвъ, Рогатынъ, Станиславôвъ, Закличинъ и Збаражь, — а также 571.623 зр. 41 кр. на гипотекахъ.

Оборотъ грошевый въ центральнôй касѣ банку выносивъ въ тôмъ часѣ 1,780.311 зр. 64 кр.

Сикавками и нарядами до гашеня обдѣлено 4 громады въ Чехахъ, 1 на Моравіи и 3 въ Украхъ.

Фондъ пенсійный заступниковъ зрôсъ до 31 марта 1885 до 52.428 зр. 65 кр. въ готôвцѣ и ефектахъ.

— **Станъ засѣвôвъ.** Холодъ въ мѣсяцю маю и неустанна злива ôтдѣлали дуже шкôдливо на ярѣ засѣвы; збôже не могло ôтповѣдно рости и доперва теперь зачало трохи поправлятися; озимины навѣть дуже красно поправились. — П ш е н и ц я именно робить велику надѣю, вынявши долины де вымокла и пожовкла. Ранна пшениця всюды дуже красна, пôзнѣйша дуже заросла и треба єи полоти. Банатка вже высыпалася. Въ Ярославскôмъ треба було два разы косити, щобы не вылягла. Коло Пôдгаець кинулась ржа. Выгляды на урожай пшеницѣ суть всюды дуже добрѣ. — Ж и т о вже цвите. Раннѣ жита добрѣ, пôзнѣйшѣ рѣдки и заострились. Коло Войнилова и Калуша раннѣ жита середнѣ, пôзнѣ дуже злѣ; въ Самбôрщинѣ раннѣ дуже краснѣ. Коло Глинянъ и Бродôвъ пôзнѣ значно поправились. Въ Збаражскôмъ и Коломыйскôмъ пôзнѣ треба було переорати пôдъ гречку. — На я ч м ѣ н ь слота въ маю дуже пошкодила, особливо въ долинахъ, де ячьмѣнь пожовкъ и зрѣдъ а мѣсцями зовсѣмъ вымокнувъ. Пôдъ Куликовомъ медведухъ (Gryllotelpa, Werre, turkoć) пôдъѣдае, черезъ що дуже жовкне. Коло Рудокъ медведухи також наробили значнои шкоды. Въ Самбôрскôмъ, коло Комарна, Романова, Журавна и Пôдгаець ячмена дуже краснѣ; коло Бурштина злѣ; пôдъ Бродами и въ Золочѣвскôмъ досить добрѣ; въ Коломыйскôмъ добрѣ, коло Язловця и Товстого середнѣ. — О в е с ъ робить далеко бôльшу надѣю на жнива якъ ячмѣнь. Въ горахъ не удався, бо треба було пôзно его сѣяти. Въ Ярославскôмъ, коло Рудокъ, Судовои Вишнѣ и въ Золочѣвскôмъ середнѣ. Въ Самбôрскôмъ дуже добрѣ. Коло Городенки, Язловця, въ Борщѣвскôмъ и Коломыйскôмъ добрѣ. — Р ѣ п а к ъ не добре ôтцвивъ, въ наслѣдокъ холоду и слоты богато потерпѣвъ. Коло Рудокъ и Самбора рѣпаки добрѣ, такъ само въ Борщѣвскôмъ. Въ Ярославскôмъ горохъ дуже нужденный. Коло Камѣнки Струмиловои и Куликова, въ Перемыскôмъ и Самбôрскôмъ, коло Романова, Журавна и Пôдгаець добрый; въ Золочѣвскôмъ середный, пôдъ Бурштыномъ злый. — Б ô б ъ переважно добрый, зарôсъ; б о б и к ъ рѣдкій. — В ы к а переважно добра, мѣсцями навѣть дуже добра. — К у к у р у д з а лише що сходить, раннѣйша въ городахъ потерпѣла дуже ôтъ холоду и слоты. Въ Сянôцкôмъ, Самбôрскôмъ, коло Комарна, Ходорова и Пôдгаець мизерна и пожовкла, теперь зачинае поправлятись. Коло Галича переорувано и засѣвано наново; такъ само коло Калуша. Коло Язлôвця и Товстого переорано пôдъ гречку. Въ Коломыйскôмъ рѣдко посходила. — Б а р а б о л ѣ въ дуже богато мѣсцяхъ, навѣть на горбикахъ вымокли; де не було дуже вохко сходять красо. Въ Жовкôвскôмъ и коло Куликова вже пôдгортають. — Б у р а к и выполенѣ выглядають красно. — К а п у с т а добра. — К о н ю ш и н а переважно красна, починае цвисти и незадовго буде вже можна косити. Въ Борщѣвскôмъ и коло Озерянъ мыши наробили шкоды.— М ѣ ш а н к а дуже красна; рано посѣяна рѣдко посходила. — Л е н ъ и к о н о п л ѣ добрѣ. — Хмѣль потерпѣвъ и пожовкъ ôтъ студени. — Г р е ч к а дуже красно посходила. — Т ю т ю н ъ въ Коломыйскôмъ середный; въ загалѣ почали доперва теперь садити. — Сѣножата красно выглядають, трава буйна; на долахъ не можна сего року сподѣватись доброго сѣна. — На с а д ы студѣнь и слота дуже богато пошкодили. Завязкôвъ на овочѣ мало. Вишень, черешень и яблокъ лѣтныхъ есть мало. — сливокъ майже нѣчого Лишь грушокъ и яблокъ озимыхъ буде подостаткомъ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. „Сôй" у Вѣдни. Годѣ намъ скористати зъ Вашои порады, бо „W. d. K. Z." у насъ и въ цѣлôмъ Львовѣ нема. — **Всч. А. Кар. въ Лис.** Переслану цѣлорôчну предплату на „Дѣло" мы отримали; дякуемо.

Подяка.

Злощастна судьба навѣстила насъ тяжкимъ ударомъ. Сердечный и дорогій братъ нашъ, слава нашого роду и имени Дръ Корнило Сушкевичь розпрощався нагло зъ симъ свѣтомъ, лишаючи насъ въ безмежнôй печали. Одинокою ôтрадою було для насъ тое горяче спôвчутье, яке оказали намъ многѣ Вп. Добродѣѣ, пôдносячи своимъ заходомъ и присутностію величавôсть похоронôвъ Покôйника, котрѣ при ласкавôй ихъ участи стались справдѣ народнымъ, сумнымъ але величнымъ и потрясаючимъ обходомъ. Найже-жь вôльно буде намъ для того высказати нашу сердечну подяку передовсѣмъ нашимъ Высокодостойнымъ Архипастырямъ Впр. митрополитови Сильвестрови и Преосв. епископови станиславôвскому Юліянови за Ихъ ласкавѣ труды, якѣ понесли стаючи на чолѣ похоронного ходу, дальше Впр. оо. крылошанамъ: Петрушевичу, Малиновскому, Павликову, Величку и Бѣлецкому; Впр. оо.: ректорови Бачиньскому, вицеректорамъ оо. Тороньскому и Мѣльницкому; оо. Поляньскому, Дольницкому, кат. Стефановичеви, Лепкому, Куницкому, Литиньскому, Гробельскому, Яримовичеви, Вол. Петрушевичови, Войнаровскому и въ загалѣ всему Впр. Духовеньству, взявшому участь въ похоронахъ. Съ сердечнымъ чувствомъ щирои подяки звертаемось до тыхъ Высокодостойныхъ Мужѣвъ, котрѣ величными, краснорѣчивыми и до слѣзъ трогаючими бесѣдами звеличили заслуги нашого сердечного Покôйника и тутъ зволять приняти прилюдну нашу подяку Вп. пп. Дръ Омелянъ Огоновскій, проф. Юліянъ Романчукъ, проф. Григорій Цеглиньскій, п. Корнило Устіяновичъ и п. Козакевичъ. Неменше щиро дякуемо всѣмъ Вп. рускимъ товариствамъ, корпораціямъ и редакціямъ рускихъ часописей, котрѣ почтили память Покôйного зложеньемъ на домовинѣ его прехорошихъ вѣнцѣвъ, якъ и тымъ Вп. Добродѣямъ, котрѣ не жалѣли труду нести тѣ вѣнцѣ ажь до гробу Покôйника; Вп. питомцямъ рускои семинаріи за ихъ труды и прехорошій спѣвъ похоронный и Вп. Вол. Маслякови за его прегарный стихъ, написаный въ память незабутого нашого Корнила. Дякуемо въ кôнци сердечно всѣй Вп. Публицѣ всѣхъ народностей, котра такъ численно зволила зôбратись для ôтданя Покôйному послѣднои услуги и громадною присутностею своєю дала доказъ узнаня его высокихъ честнотъ.

Въ имени родины покôйного:

Дръ Петро Сушкевичъ, Едвардъ Голльобъ и *Жигмонтъ Голльобъ.*

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 41—?

конякъ лѣчущій, правдивый французскій въ рôжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр., — також малягу.

НАДÔСЛАНЕ.

Всѣмъ, що на селѣ проживають, поручаемо якъ найгорячѣйше, щобы мали завсѣгды дома коробку швайцарскихъ пигулокъ аптикаря Р. Брандта, щобы при нагло выступаючихъ розстроенияхъ организму (обструкція, надутье, напôръ крови, хороба утробы и жовчи и т. и.), мали заразъ пôдъ рукою се певне и невыкликуюче жадного болю средство домове. Можна достати въ коробкахъ по 70 кр. въ аптикахъ. Позаякъ въ Австріи суть всѣлякѣ пôдробки швайцарскихъ пигулокъ аптикаря Р. Брандта, для того треба добре уважати, щобы кожда коробка мала яко етикету бѣлый хрестъ въ червонôмъ поли и пôдписъ Р. Брандта.

Огнетревалѣ и безпечнѣ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленѣ съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 1—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Молочарня Подольска

при улици Академичнôй, ч. 24.

Що дня свѣже пôдсметанье въ скляныхъ слояхъ.

Домашный виктъ по умѣренôй цѣнѣ.

Матеріи на одѣжь

лишь зъ тревалои вовны овечои для мужчины середного росту

3.10 метры на одну одѣжь: за зр. 4·96 кр. зъ доброи вовны овечои; „ „ 8·— „ зъ лѣпшои вовны овечои; „ „ 10·— „ зъ тонкои вовны овечои; „ „ 12·40 „ зъ дуже тонкои вовны „

Пледы до подорожи за штуку зр. 4, 5, 8 ажь до зр 12·— Дуже красна одѣжь, сподиѣ, иберцигеры, матеріи на сурдуты и плащѣ ôтъ дощу, тифль, льоденъ, комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на биляры, перувіенъ, доскинъ поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ Фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взорцевѣ для панôвъ кравцѣвъ **нефранкован. За послѣплатою** на звышь 10 зр **франко.**

Я маю завсѣгды складъ сукна бôльше якъ за 150.000 зр. а. в. и тому легко зрозумѣти, що въ моѣй всесвѣтнôй торговли позôстае богато **останкôвъ** довжины ôтъ 1 до 5 метрôвъ, лишь я змушеный такѣ останки ôтпускати по богато ôтъ коштôвъ выробу **низшихъ цѣнахъ**. Кождый розумно мыслячій чоловѣкъ мусить змѣркувати зъ такихъ малыхъ останкôвъ не можна **жадныхъ взôрцѣвъ** посылати, бо прецѣ при кôлькасотъ замовленяхъ зъ тыхъ останкôвъ въ короткôмъ часѣ нѣчого-бы не лишилося. Для того есть то чистый **обманъ**, коли фирмы суконъ инсерують о взôрцяхъ зъ останкôвъ и въ такихъ случаяхъ суть тѣ взоры ôттяти зъ поставôвъ а не зъ останкôвъ а цѣли такого поступованя суть зрозумѣлѣ.

Останки, котрѣ не годятся можуть ôтмѣнятися або ôтсылаются грошѣ.

Кореспонденціи принимаются на мовахъ: нѣмецкôй, угорскôй, ческôй, польскôй, италійскôй и французскôй. 1311 (17—20)

Пôдписаный завѣдомляе П. Т. Публ[...] що ôтбувши довшу практику на дентист[...] нôй клиницѣ при университетѣ въ Гал[...] пôдъ проводомъ проф. дра Голльендера, [...] селився въ Чернôвцяхъ и выконуе всѣ [...] объемъ дентистики входячѣ дѣлана [...] найновѣйшихъ засадъ науки.

Ординуе ôтъ год. 8—12 передъ и 2—[...] по полудни.

1369 10—? **ПЕТРО КАДАЙСКІЙ** въ Чернôвцяхъ ул. Руска [...]

Будапештеньскій выставовій **ЛОСЫ** по зр. 1

11 лосôвъ 10 зр. 4.000 выграныхъ

Головна выграна **100.000 ЗР.** по ôттягненю 1% выплачуеся **99.000 ЗР.** заразъ готôвкою.

Управа лотерійна будапештеньскои выставы краевои зъ 1885 р.

Будапештъ, **Andrassystrasse, Nr. 43.**

НА ИСПИТЫ!

ОТВѢТНІ НА НАГОРОДУ ПИЛЬНОСТИ!

МОЛИТВЕННИКИ

съ порученьемъ и апробатою Высокопреосвященого **МИТРОПОЛИТА СЕМБРАТОВИЧА**

по 60 кр., 90 кр., 1 зр. 10 кр., 1 зр. 60 кр., 2 зр. 20 кр., 2 зр. 60 кр. и 3 зр.

ДЛЯ ДАМЪ оправленѣ въ аксамитъ съ окутьемъ металевымъ по **4 зр., 4 зр. 25 кр., 4 зр. 50 кр., и 5 зр.** въ имитацію перловои матицѣ (бляха) **4 зр. 50 кр.,** въ имитацію слоневои кости (бляха) **5 зр.**

получити можна у накладця

К. І. УРБАНА, ч. 20 ринокъ, Львôвъ и въ торговли Мих. Дымета во Львовѣ.

Побираючимъ бôльше примѣрникôвъ наразъ опускаеся отвѣтный рабатъ!

1380 3 6

Учителя

для дѣтей школъ народныхъ [...] одержати на часъ вакацій за [...]ною надгородою зъ помежи у[...]никôвъ семинаріи учительско[...] Львовѣ. Интересованѣ родичѣ [...]лятъ удаватися въ сѣмъ дѣлѣ [...] найскорше до катехита о. Але[...]сандра Стефановича у Льво[...] (улиця Руска, ч. 3), пода[...] довжности учителя и надгород[...]

(1—3)

Не буде вже латаного бѣля!

Менѣ удалося сконструувати прирядъ, за помочею котрого на всякôмъ ушкодженôмъ бѣлю и т. д. можна попсоване мѣсце машиною до шитя скоро и **такъ красно заткати, що не видно зъ того нѣ найменшого слѣду.** — Сей прирядъ можна приправити до машины до шитя якои небудь системы и можна его пôсля залученого поясненя **такъ легко уживати, що навѣть и менше вправленый въ шитю на машинѣ може дôйти до пожаданого успѣху.**

Цѣна зр. 1.50 за послѣплатою, при посыланю сумы на передъ (також въ маркахъ почтовыхъ всѣхъ краѣвъ) высылка франко.

Georg Grasser,

10—12 **Gratz, Maigasse 15** (Steiermark).

Потребую доброго рисовни[...]ка, обзнакомленого також съ б[...]дôвлями надземными (Hochbau[...]) и свѣдущого руского языка [...] письма.

Прошу о зголошеня съ св[...]доцтвами въ якъ найкоротшім часѣ.

Василь Нагôрный

Львôвъ ул. Городецка ч. 39.

К. Диккенса

Новорôчнѣ Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла" або въ книгарни Ставропигійскôй.

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдае **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Чернôвцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВІ

4 процентовѣ платнѣ въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.

4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 28—?)

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка [...]ского.